

รัฐเร่งเดินหน้า 'ดิจิทัลไอดี' ล้อมคอกหลอกแฮกข้อมูล

การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital Identity)

การพิสูจน์ตัวตน (Identity Proofing)

กระบวนการรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของบุคคล และการตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์นั้น

Identity Provider (IdP) หรือ ผู้พิสูจน์และยืนยันตัวตน คือ หน่วยงานให้บริการแก่บุคคลภายนอกเกี่ยวกับการพิสูจน์ตัวตน การออกและบริหารจัดการสิ่งยืนยันตัวตน หรือการยืนยันตัวตน

การยืนยันตัวตน (Authentication)

กระบวนการยืนยันอัตลักษณ์ของบุคคล ด้วยการตรวจสอบสิ่งยืนยันตัวตนของบุคคลนั้น

สิ่งยืนยันตัวตน (Authenticator) คือ สิ่งที่ใช้เชื่อมโยงอัตลักษณ์กับบุคคล ซึ่งบุคคลในครอบครองและควบคุมเพื่อใช้ในการยืนยันตัวตน เช่น รหัสผ่าน

Relying Party (RP) หรือ ผู้ให้บริการยืนยันตัวตน คือ บุคคลหรือหน่วยงานที่พัฒนาหรือให้บริการยืนยันตัวตนจาก IdP หรือสิ่งยืนยันตัวตนที่ผู้ให้บริการมีอยู่ก่อนแล้ว

ที่ผ่านมา...มีการพูดถึง “ดิจิทัลไอดี” กันค่อนข้างมาก เมื่อภาครัฐ โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือดีอีเอส ได้พยายามผลักดันให้เกิดการใช้งานอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น หลังเห็นว่าคนไทยทั้งประเทศยังรับรู้เรื่องดิจิทัลไอดี น้อยมากและยังไม่มีการใช้งานอย่างที่ควรจะเป็น

นอกจากนี้ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. 2565 หรือ “กฎหมายดิจิทัลไอดี” ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ 23 ธ.ค.65 และจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 21 มิ.ย.นี้ ซึ่งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ เอ็ตด้า ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแล จะเป็นผู้ดูแลตรวจสอบระบบของหน่วยงานต่าง ๆ ก่อนที่จะอนุญาตให้บริการ เพื่อให้มีมาตรฐานและความปลอดภัยเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด!!

ทำความเข้าใจ “ดิจิทัลไอดี”

แม้มีการพูดถึงและเริ่มใช้งานไปแล้วสำหรับ “ดิจิทัลไอดี” แต่หลายคนอาจยังไม่รู้ว่า เกี่ยวข้องกับตัวเรา หรือชีวิตเราอย่างไรบ้าง? เรื่องของดิจิทัลไอดี ง่าย ๆ ก็คือ “อัตลักษณ์” ส่วนบุคคลของเรา ที่ถูกรวบรวมและบันทึก ในรูปแบบ “ดิจิทัล” เพื่อใช้บ่งบอกหรือจำแนกบุคคลในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ตัวอย่างคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับบุคคลธรรมดา เช่น เลขประจำตัว ชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด เบอร์โทรศัพท์ ภาพใบหน้า อีเมล หรือข้อมูลระบุอุปกรณ์ที่บุคคลใช้งาน ฯลฯ

ส่วนตัวอย่างคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคล เช่น เลขทะเบียนนิติบุคคล ชื่อนิติบุคคล ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ชื่อกรรมการของนิติบุคคล ฯลฯ

สารพัดหน่วยงานให้บริการ

ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่เริ่มเปิดให้ใช้ดิจิทัลไอดี กันแล้ว เช่น ดี.โคป้า ที่เป็นดิจิทัลไอดี ของกรมการปกครอง, บริการแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ ดีจีเอ, บริการโมบายไอดี ของ สำนักงาน กสทช., บริการแอป “หมอปพร้อม” ของกระทรวงสาธารณสุข และบริการเอ็นดีไอดี ของ บริษัท เนชั่นแนลดิจิทัล จำกัด ที่จัดทำให้กลุ่มธนาคารพาณิชย์ใช้งานอยู่ประมาณ 11 ธนาคาร โดยที่ ดี.โคป้า และโมบายไอดี รวมถึงบริการของรัฐ มีการใช้งานอยู่หลักแสนราย ส่วน เอ็นดีไอดี มีผู้ใช้งานประมาณอยู่ 5 ล้านราย

เชื่อดับบริการสะดวก

ทั้งนี้ดิจิทัลไอดี ของหน่วยงานต่าง ๆ ได้เริ่มเชื่อมต่อกับบริการของหน่วยงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมออนไลน์ให้กับประชาชน เช่นบริการเอ็นดีไอดี ที่ใช้งานได้จริงแล้ว ไม่ได้มีแค่เฉพาะกลุ่มการเงิน แต่ยังเชื่อมต่อกับบริการของกรมสรรพากรในการยื่นภาษีออนไลน์ การเปิดบัญชีข้ามธนาคารทางออนไลน์ บัญชีหลักทรัพย์สำหรับการจัดการกองทุนรวม และการซื้อประกันชีวิต ฯลฯ

ขณะที่โมบายไอดี ของ สำนักงาน กสทช. ได้ให้บริการ การเปิดบัญชีออนไลน์กับธนาคารกรุงเทพ ไปแล้ว และในช่วงกลางปี 66 นี้ จะนำ โมบายไอดี ไปใช้งานได้เพิ่มมากขึ้น เช่น การยื่นเสียภาษีออนไลน์ กับทางกรมสรรพากร บริการใบขับขี่ดิจิทัล รวมถึงบริการต่าง ๆ ของสำนักงานประกันสังคม ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลท. สถาบันคุ้มครองเงินฝาก หรือสคฝ. รวมถึงเครดิตบูโร เป็นต้น ส่วนแอปทางรัฐของดีจีเอ เริ่มให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อเดือน ก.ย.64 ซึ่งตัวเลขล่าสุด ณ เดือน ม.ค. 66 มีผู้ใช้งานวีโพลดแอปพลิเคชันแล้ว 170,000 ครั้ง มีธุรกรรมผ่านระบบ 1.1 ล้านครั้ง จากผู้ใช้งาน 77,000 คน โดยมีบริการจากหน่วยงานแล้ว 45 บริการ จาก 29 หน่วยงาน

รัฐบาลขับเคลื่อนการใช้งาน

จากการที่ดิจิทัลไอดียังใช้งานไม่แพร่หลาย กรม.จึงเห็นชอบ “กรอบการขับเคลื่อนการให้บริการพิสูจน์ และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลประเทศไทย ระยะที่ 1 ปี 65-67” หรือดิจิทัลไอดี เฟรมเวิร์ก เพื่อใช้เป็นแนวทางของประเทศในการบูรณาการความร่วมมือ และขับเคลื่อนงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการที่จะช่วยเร่งผลักดันให้การใช้ดิจิทัลไอดี ของคนไทยบรรลุผลสำเร็จ ตั้งเป้าหมายในปี 66 นี้ จะมีคนไทยใช้ดิจิทัลไอดี ของทุกระบบจำนวนไม่น้อยกว่า 10 ล้านราย!

ลดปัญหาโกงออนไลน์

อย่างไรก็ตามปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีพุ่งสูงขึ้น รวมถึงการแฮกข้อมูลส่วนบุคคล อย่างกรณีล่าสุด แฮกเกอร์ที่ใช้ชื่อ “onear” ที่อ้างว่ามีข้อมูลส่วนตัวของคนไทยกว่า 55 ล้านราย โดยได้มาจากหน่วยงานรัฐแห่งหนึ่งนั้น แม้ข้อเท็จจริงยังไม่กระจ่าง ว่ามีข้อมูลคนไทยรั่วไหลถึงจำนวนนั้นจริงหรือไม่?

ด้วยเหตุนี้...“ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์” รว.ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอีเอส) จึงเตรียมเร่งรัดการใช้ ดิจิทัลไอดี โดยหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยยกระดับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ

รวมถึงจะช่วยผลักดันการพัฒนาระบบยืนยันตัวตน National Digital ID ของกระทรวงมหาดไทย อีกทั้งป้องกันข้อมูลรั่วไหล และยืนยันตัวตนได้อีกระดับ

หนึ่งด้วย ช่วยป้องกันการถูกขโมยข้อมูล ป้องกันการหลอกลวงประชาชน จากการ
ทำธุรกรรมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ

กำกับดูแลมีมาตรฐาน

ขณะที่ "ชัยชนะ มิตรพันธ์" ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทาง
อิเล็กทรอนิกส์ หรือ เอ็ตด้า บอกว่า "เอ็ตด้า เป็นหน่วยงานกลางที่ทำมาตรฐาน
กลางเพื่อให้รัฐและเอกชนทำงานบนมาตรฐานเดียวกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้
ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมาก จากที่ผ่านมามีประเด็นการทำงานเชื่อมต่อระหว่างรัฐและ
เอกชน กรม จึงให้เอ็ตด้า เป็นหน่วยงานกลางในการทำนโยบายและมาตรฐาน
กลาง เพื่อให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลมีความราบรื่น ซึ่งตอนนี้มีเวลาอีกปีเศษในการ
ขับเคลื่อนดิจิทัลไอดีให้สำเร็จตามแผนในปี 67 โดยต้องมีความปลอดภัย ต้องมี
มาตรฐานกลาง และการดูแลระบบให้ปลอดภัย รวมถึงขับเคลื่อนให้ผู้ใช้งานมีการ
ดูแลไอดีของตนเอง ซึ่งดิจิทัลไอดี จะมีความปลอดภัย เพราะอยู่กับตัวผู้ใช้งาน
ไม่เหมือนบัตรประชาชน ที่อาจถูกนำไปใช้ในที่ต่าง ๆ ได้"

จากนี้ไปเรื่อง "ดิจิทัล ไอดี" จะกลายเป็นเรื่องใกล้ตัว เมื่อภาครัฐพยายาม
ผลักดันให้เกิดการใช้งานให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เพราะสะดวกในการให้บริการ
ต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชน โดยไม่ต้องใช้บัตรประชาชน

แต่!! สิ่งสำคัญจากนี้ คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนผู้ใช้งานว่า
จะมีความปลอดภัย และสามารถนำไปใช้งานกับบริการต่าง ๆ ได้อย่างแพร่หลาย
จริง ๆ ก็เท่านั้น!!

ทีมเศรษฐกิจ

ALL TOGETHER NOWStakeholders in the satellite business agree to allocate unsold orbital slot packages via a method other than auction. **B2**

Parties to forgo auction for orbital slots

Satellite dishes at Thaicom's headquarters in Pathum Thani. Space Tech Innovation, an affiliate of Thaicom, won one orbital slot package for 380 million baht and another for 417 million.

Other methods for unsold packages

KOMSAN TORTERMSASANA

All private and public stakeholders in the satellite business have agreed that the allocation of rights to use two unsold satellite orbital slots be accomplished by any method except an auction.

A source on the board of the National Broadcasting and Telecommunications Commission (NBTC) who requested anonymity said the NBTC office recently held a focus group meeting to hear opinions on methods to allocate the two orbit slot packages.

The first package comprises the 50.5° East and 51° E orbital slots, and the fifth package is for the 142° E slot.

The meeting agreed on several alternatives for allocating the rights to use the orbital slots.

One solution is a so-called beauty contest, with the slots awarded to those with the best qualifications and proposals. The participants were in unison that the allocation should not be conducted via an auction.

If no companies are interested in the allocation of the remaining orbital slots, Thailand risks the slots being cancelled, creating a major challenge for the regulator.

TELECOM VETERAN

The focus group consisted of representatives from businesses, academia and state agencies.

The group's pledge aligns with a previous resolution of the NBTC's subcommittee responsible for satellite business that determined the allocation of the unsold orbital slot packages

be accomplished via alternatives to an auction.

The NBTC board agreed in principle on this resolution and assigned management to begin the hearing process on it.

NBTC's management plans to allocate the two slots this year to prevent the country from cancelling or losing them, which is an international regulation for vacant or unused slots.

On Jan 15, the NBTC held the country's first auction for using the satellite orbit slots, offering five packages: 50.5° East and 51° E slots with a reserve price of 374 million baht; 78.5° E with a reserve price of 360 million baht; 119.5° E and 120° E with a reserve price of 397 million baht; 126° E with a reserve price of 8.6 million baht; and 142° E with a reserve price of 189 million baht.

Space Tech Innovation, an affiliate of SET-listed Thaicom, won the second package for 380 million baht and the third package for 417 million.

State enterprise National Telecom won the fourth package for 9.07 million baht.

The first and fifth packages remain unsold.

As a result of the unsold packages,

the NBTC board in January agreed in principle to adjust the criteria and methods for orbital management, as well as the satellite orbital rights management plan, including rules and procedures for granting permission for the use of the orbits.

A telecom veteran who requested anonymity said the NBTC may have to provide a clear timeline for the allocation of the unsold orbital slots to ensure it does not create a conflict related to Section 60 of the Constitution.

Section 60 notes that the state, through a relevant regulator, has a duty to maintain the country's right to use orbital slots.

If no companies are interested in the allocation of the remaining orbital slots, Thailand risks the slots being cancelled, creating a major challenge for the regulator, said the telecom veteran.

Cancellation of the slots would mean the NBTC board is at risk of violating constitutional law, said the veteran.